

**Szegedi
Tudományegyetem
Fogorvostudományi Kar
Parodontológiai Tanszék**

**PARODONTOLÓGUS SZAKORVOS
KÉPZÉSI TEMATIKA
2021.**

Készítette:

Dr. Stájer Anette

Dr. Filep Anna

Dr. Tián Tamás

Dr. Szabó Balázs

Dr. Kiss Zóra

A program leírása

A parodontológus-képzési program egy három éves ciklus, amely lehetővé teszi szakorvosjelölt számára, hogy megszerezze a „Parodontológia szakorvosa bizonyítvány”-t, a sikeresen abszolvált szakvizsga után. A bizonyítványt a Magyar Nemzeti Vizsgabizottság állítja ki.

A program célja, hogy olyan orvosi szintű oktatási lehetőségeket biztosítson, amelyek lehetővé teszik a rezidensek számára, hogy fejlesszék és fokozzák tudományos és klinikai kompetenciáikat, valamint sikeres szakvizsga után függetlenül tudjanak dolgozni, mint parodontológus szakorvosok.

A többszörösen módosított **22/2012. (IX.14.) EMMI rendelet** „Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről” tartalmazza a Parodontológia szakvizsga megszerzésének előírásait.

A **162/2015. (VI. 30.) Korm. rendelet** „Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről, a Rezidensi Támogatási Program ösztöndíjairól, valamint a fiatal szakorvosok támogatásáról” szól.

A program felépítése

Ez a program fogorvosok (D.M.D., azaz Dr. Med. Dent. diplomával rendelkezők) részére elérhető, akik szeretnék parodontológiai tudásukat a klinikai gyakorlatban tapasztalattal és szakértelemmel bővíteni.

A program megadja a parodontológia, mint szakterület ismeretéhez szükséges elméleti tudást és gyakorlati tapasztalatot, valamint összekapcsolja azt a fogorvoslás (azaz az endodoncia, gyermekfogászat és fogszabályozás, dento-alveoláris szájsebészet, implantológia, protetika) és az általános medicina összes részterületével azért, hogy a program végére a hallgató képes legyen egy globális szemléletmódot elsajátítani, valamint az interdiszciplináris szempontokat is figyelembe véve komplex rendszerben gondolkodni.

A program részei és jellemzői a következők:

A parodontológus szakképzés program első évében a rezidenseknek részt kell venniük a következő elméleti és gyakorlati képzéseken:

Az első évben a törzsképzés 9 előadásán a részvétel kötelező. A törzsképzés tanfolyamai: 5 tanfolyam mind a 6 szakvizsgára készülő rezidens számára kötelező (fogszabályozás, gyermekfogászat, fogpótlástan, parodontológia, dento-alveoláris sebészet, endodoncia), valamint 4 tanfolyam szakvizsgák szerint kerül meghirdetésre (az egyetemek közös szervezésében). A tanfolyamokhoz kötődő vizsgákat sikeresen teljesíteni kell (az előadások témaköreinek részletes leírása, lásd az 1. mellékletet **(Appendix 1)**).

A klinikai gyakorlat **első év első félévében** az előrehaladott fogágybetegségben szenvedő páciensek oki terápiájának korrekt elvégzése, kezeléstervezése, akut esetek ellátása, valamint műtéteken való passzív részvétel lesz jellemző.

Az első félévi beszámoló 2 részből áll. Három esetbemutatásból és egy szóbeli feleletből, mely a szakvizsga tételeken **(Appendix 3)** alapszik.

A félévi vizsgán kötelező bemutatni különböző 3 esetet ppt. formátumban:

1. Krónikus gingivitis konzervatív terápiáját
2. Krónikus fogágybeteg konzervatív terápiáját
3. Agresszív fogágybetegség konzervatív terápiáját

A klinikai gyakorlat **első év második félévében** az előző félév tevékenységein felül a szakorvos jelölt már műtéteken asszisztálhat és ínymegnagyobbodások konzervatív kezelését is elvégezheti.

A második félévi beszámoló 2 részből áll. Három esetbemutatásból és egy szóbeli feleletből, mely a szakvizsga tételeken alapszik.

A félévi vizsgán kötelező bemutatni különböző 3 esetet ppt. formátumban:

1. Krónikus gingivitis konzervatív terápiáját
2. Krónikus fogágybeteg konzervatív terápiáját és sebészi terápiáját melyhez asszisztált
3. Agresszív fogágybetegség konzervatív terápiáját és sebészi terápiáját, melyhez asszisztált

A parodontológus szakképzés program második évében a rezidenseknek részt kell venniük a következőkben:

A klinikai gyakorlat **második év első félévében** az előző év feladatain túl végezheti parodontális tasakok rezektív és regeneratív sebészi terápiáját és alveolus prezervációt.

A félévi beszámoló 2 részből áll. Két esetbemutatásból és egy szóbeli feleletből, mely a szakvizsga tételeken alapszik.

A félévi vizsgán kötelező bemutatni különböző 2 esetet ppt. formátumban:

1. Krónikus fogágybeteg konzervatív terápiáját és sebészi terápiáját, melyet a rezidens hajtott végre
2. Agresszív fogágybetegség konzervatív terápiáját és sebészi terápiáját, melyet a rezidens hajtott végre

A klinikai gyakorlat **második év második félévében** az előző félév beavatkozásain túl feladata a mukogingivális sebészeti eljárások alapjainak elsajátítása, implantáció elméleti alapjainak elsajátítása, ínrecessziók fedése kezdetben mesterséges kötőszóval.

A második félévi beszámoló 2 részből áll. Egy esetbemutatásból és egy szóbeli feleletből, mely a szakvizsga tételeken alapszik.

A félévi vizsgán kötelező bemutatni **különböző** 1 esetet ppt. formátumban:

1. Mukogingivális sebészeti beavatkozások bemutatása

A parodontológus szakképzés program harmadik évében a rezidenseknek részt kell venniük a következőkben:

A klinikai gyakorlat **harmadik év első félévében** az előző félév tevékenységein felül feladata a mukogingivális sebészeti eljárások alkalmazása, valamint egyszerű implantációs eljárások kivitelezése.

Az első félévi beszámoló 2 részből áll. Tíz esetbemutatásból és egy szóbeli feleletből, mely a szakvizsga tételeken alapszik.

A félévi beszámolón kötelező bemutatni különböző 10 esetet ppt. formátumban, melyet a szakorvos jelölt később bemutat a szakvizsgán.

A klinikai gyakorlat **harmadik év második félévében** az előző félév tevékenységein felül feladata a szakvizsga esetek tökéletesítése, készrevitele, valamint komplikáltabb implantációs esetek kivitelezése.

Szakvizsga-követelmények

- esetbemutatás
- tételhúzás
- a kötelező posztgraduális előadás-sorozaton való részvétel (10 alkalomból álló egynapos továbbképzések);
- a minőségbiztosítási, jogi, nosocomialis surveillance, gazdasági ismeretek, praxismanagement tanfolyamokon való részvétel (kétnapos továbbképzés);
- a sürgősségi alapismeretek és -betegellátás tanfolyamon való részvétel (kétnapos továbbképzés).

A két utóbbi továbbképzést a 2. mellékletet (**Appendix 2**) tartalmazza

A parodontológia szakvizsga megszerzésének követelményrendszere

A rezidens által elsajátítandó *elméleti ismeretek:**

- a fogágy anatómiája (EM szintig) és élettana;
- a fogágybetegség epidemiológiája;
- a fogágybetegség etiológiája;
- a fogágybetegség kockázati tényezői;
- azokat az általános betegségeket, amelyek a fogágybetegség kockázati tényezői lehetnek;
- a parodontális góckérdés kutatásának legújabb eredményei;
- a fogágybetegség mikrobiológiai háttere;
- a fogágybetegség patomechanizmusa, progressziója;
- a fogágybetegségben lezajló immunológiai reakciók;
- a fogkőképződés mechanizmusa és jelentősége;
- a fogágygyulladásra kialakuló szervezeti reakciók;
- az AIDS szájtünetei, hatásuk a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására;
- a fogágybetegség genetikai háttere;
- a szisztémás megbetegedések hatása a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására;
- a fogágybetegségek szerepe az általános betegségek etiológiájában;
- gyógyszerek hatása a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására;
- a helyi tényezők szerepe az ínygyulladás és a parodontitisz kialakulásában;
- okkluzális erők hatása a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására;
- a gingivitisz különböző klinikai formái és azok etiológiai háttere;
- az ínymegnagyobbodás különböző klinikai formái és azok etiológiai háttere;
- a deszkvamatív gingivitisz és etiológiai háttere;
- a gyakoribb szájnyálkahártya-betegségek és azok etiológiai háttere;
- a parodontális tasak kialakulásának patomechanizmusa;
- a parodontitisz klinikai formái;
- a csontvesztés kialakulásának patomechanizmusa és morfológiája;

- a speciális parodontális fogpótlástani irányelvek,
a parodontálisan érintett páciens protetikai rehabilitációjának szempontjai;
- a fogszabályozás parodontológiai vonatkozásai;
- a dentálhigiénikus feladatai, jogosítványai, ezzel kapcsolatos kötelezettségei.

A rezidens legyen jártas a leírtakban és alkalmazza a terápiákat:

- a fogágy klinikai vizsgálati módszereiben és diagnózis-felállításban;
- a modern kiegészítő vizsgálati módszerekben;
- a klinikai kép alapján a prognózis felállításában;
- a kezelési terv kialakításában komplex ellátást igénylő esetekben;
- a kezelési terv kialakításában rizikócsoportha tartozó beteg esetén;
- a beteg instruálásában és motiválásában;
- a parodontális műszerek használatában, karbantartásában;
- az akut gingivitisz különböző klinikai formáinak terápiájában;
- az akut gingivális és parodontális abszcesszus, valamint perikoronitisz terápiájában;
- a plakk-kontroll mechanikus módszereiben;
- a plakk-kontroll kémiai módszereiben;
- a krónikus parodontitisz kezelésében;
- az agresszív parodontitisz kezelésében;
- a parodontitisz különböző klinikai formáinak gyógyszeres terápiájában;
- a HIV fertőzött betegek parodontológiai kezelésében;
- a parodontális sebészi módszerekben;
- a szupragingivális depurálásban, polírozásban;
- a szubgingivális debrimentálásban, gyökérfelszín-simításban és lágyszövetkezelésben;
- a gingivektómiában;
- a lebenyes műtéti technikákban;
- a regeneratív műtéti technikákban;
- a kombinált, parodontológiai és endodonciai ellátási módszerekben;
- a mukogingivális sebészi módszerekben;

- a periimplantitisz klinikai és radiológiai jellemzőiben;
- a periimplantitisz kezelési lehetőségeiben;
- a fogpótlástan parodontológiai vonatkozásaiban;
- a fenntartó parodontológiai kezelésben.

A rezidens által kötelezően elvégzendő gyakorlati beavatkozások:**

<u>Beavatkozás</u>	<u>Esetszám</u>
Összes kezelt páciens	100
- mély szubgingivális depurálás	40
- zárt kürett	10
- gingivektómia / gingivoplasztika	5
- lebenyes műtét	15
- mukogingivális műtét	5
- irányított szövetregenerációs esetek	5
- kombinált endo-parodontális esetek	5
- ún. rizikócsoportha tartozó páciensek kezelése	5
- enosszeális implantátum-beültetésben közreműködés	10

A 100 eset megfelelő dokumentálása mellett minden csoportból legalább 1-1 esetet fotókkal is prezentáljanak.

A gyakorlatban rutinszerűen alkalmazza az infekciókontroll módszereit a beavatkozások során.

* A kiegészítő szaktárgyak (Konzerváló fogászat és Fogpótlásban, Dento-alveolaris sebészet, Fogszabályozás, Gyermekfogászat) követelményrendszerét meghatározott elméleti és gyakorlati teljesítmények szerint a közös törzsképzés tematika tartalmazza.

** Teljesítendő továbbá, a „törzsképzés szakismereti blokkjaiban” szereplő Parodontológiai blokk „Szájnyálkahártya betegségek” kurrikuluma.

A szakképzés befejezéséhez és a szakvizsga megszerzéséhez a rezidensnek teljesítenie kell:

- legalább 36 hónapos, megfelelő színvonalú elméleti és gyakorlati képzést;
- a tematikában szereplő, elvégzendő beavatkozások sorát;
- a sikeres parodontológia-szakvizsgát.

Appendix 1 (Kötelező törzsképzés előadássorozatok)

Kötelező előadássorozatok (az egyetemek közös szervezésében):

A törzsképzés tanfolyamai: 5 tanfolyam mind a 6 szakvizsgára készülő rezidens számára kötelező (fogszabályozás, gyermekfogászat, fogpótlástan, parodontológia, endodoncia, dento-alveoláris sebészet):

1. Prevenció és megtartó fogászat terápiai lehetőségei
2. Diagnózis felállítása és kezelési terv
3. Infekciókontroll, fogorvosi rendelő üzemeltetése, jogi ismeretek, kommunikáció és etikus viselkedés
4. Interdiszciplináris határterületek a fogászatban
5. Foghiányok kezelésének stratégiája

A törzsképzés tanfolyamai: 4 tanfolyam szakvizsgák szerint kerül meghirdetésre.

Parodontológia szakvizsga kötelező tanfolyamai:

1. Határterületek a dento-alveolaris sebészet, a gyermekfogászat, a fogszabályozás, a parodontológia és az endodoncia területén.
2. Törzsképzés a Komprehenzív fogászat jegyében
3. Perio-protetikai határterületek és endo-parodontális határterületek
4. Az irányított parodontális és csontregeneráció elve és klinikai alkalmazása

Appendix 2 (Egyéb törzsképzés tanfolyamok)

(Az egyetemek külön szervezésében, mind a 6 szakvizsgára készülő rezidens számára kötelező (fogszabályozás, gyermekfogászat, fogpótlás, parodontológia, endodoncia dento-alveoláris sebészet):

Minőségbiztosítási, jogi, nosocomialis surveillance, gazdasági ismeretek, praxis management tanfolyam (2 napos tanfolyam, az egyetemek külön szervezésében):

1. Minőségbiztosítás az egészségügyben
2. Felelősség és a dokumentálás jogi aspektusai a fogászati ellátásban
3. A fogászati praxis vezetése és finanszírozása
4. A fogászati praxisok teljesítményének egészségbiztosítói ellenőrzése
5. Praxis management
6. A nem kívánatos események bekövetkezése után történő kommunikáció
7. Kiegészítő prevenció (mentálhigiéné a napi gyakorlatban)
8. Egészségügyi management

Sürgősségi alapismeretek és betegellátás tanfolyam az egyetemek külön szervezésében (2 napos tanfolyam):

1. Általános elsősegély elvei
2. Rosszullét és orvosi vészhelyzetek a fogorvosi rendelőben
3. Életmentő gyógyszerek és kötelező felszerelések a rendelőben
4. Újraélesztés menete (CPR)
5. Vénabiztosítás gyakorlása
6. Újraélesztés gyakorlása

Appendix 3 (Parodontológia szakvizsga tételek)

1. A fogágy makroszkópos anatómiája, a szövet mikroszkópos felépítése és elektromikroszkópos struktúrája
2. Az ép fogágy fiziológiája, ismertesse az életkori változásokat
3. Melyek az íny- és fogágybetegségek fajtái, klinikai felosztásuk?
4. A fogágybetegségek epidemiológiai jellemzői, a szociális, földrajzi, egyéb sajátosságok
5. Ismertesse a fogágybetegség etiológiáját; a bakteriológiai kóroki tényezőket
6. Melyek a parodontopatogén mikroorganizmusok virulencia mechanizmusai és virulencia faktorai?
7. Mi a parodontopatogén mikroorganizmusok kolonizációjának, a plakk maturációjának a folyamata, összefüggése a fogágybetegséggel?
8. Mi a fogágybetegség kialakulásának a pathomechanizmusa?
9. A fogágybetegségben lezajló immunológiai reakciók
10. A fogágybetegség kialakulását befolyásoló genetikai tényezők
11. Ismertesse a fogkőképződés mechanizmusát és jelentőségét
12. Melyek a fogágygyulladás hatására kialakuló szervezeti reakciók?
13. Ismertesse a haematológiai megbetegedések hatását a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására
14. Az egyes gyógyszerek hatása a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására
15. Az AIDS szájtünetei, hatása a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására
16. Melyek azok a helyi tényezők, amik szerepet játszanak az ínygyulladás és a fogágybetegség kialakulásában?
17. Ismertesse az okkluzális erők hatását a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására
18. A gingivitis különböző klinikai formái és terápiájuk
19. Az ínymegnagyobbodás különböző klinikai formái és etiológiája
20. A parodontitisek klinikai formái és terápiájuk
21. A desquamativ gingivitis tünetei, etiológiája és terápiája
22. A szájnyálkahártya betegségek osztályozása klinikai formái és tüneteik alapján
23. A periodontális tasak kialakulásának patomechanizmusa
24. A csontvesztés kialakulásának patomechanizmusa és morfológiája
25. A fogágy klinikai vizsgálati módszerei és szerepük a diagnózis felállításában

26. A fogóagy radiológiai vizsgálati módszerei és szerepük a diagnózis felállításában
27. A modern kiegészítő vizsgálati módszerek, bakteriális DNS próbák, nyomásérzékelő szonda, enzim meghatározás, periotron, stb.
28. A fogóagybetegség prognóza a klinikai kép alapján
29. Kezelési terv kialakításának szempontjai a komplex ellátást igénylő esetekben
30. A prognóza kialakítása komplex ellátást igénylő esetekben
31. A kezelési terv kialakítása a rizikócsoportha tartozó beteg ellátása esetén
32. A betegek motiválása és instruálása, ennek időigénye és hatásfoka
33. A parodontális műszerek fajtái, használata, élezése és karbantartása
34. A dental-higiénikus feladatai, jogosítványai, a fogorvos kötelességei vele szemben, a csapatmunka tárgyi, emberi és jogi feltételei
35. Az akut gingivitisek tünetei és terápiája
36. Az akut parodontális abscessus tünetei és terápiája
37. A plakk-kontroll mechanikus módszerei, a kémiai plakk-kontroll, az antibiotikumok adjuváns alkalmazásának indikációja, módszerei
38. A krónikus parodontitis jellegzetességei, kezelése
39. A parodontitis agresszív formáinak jellegzetességei és kezelése
40. A HIV fertőzött betegek parodontológiai kezelése
41. A szellemileg vagy/és fizikailag sérült betegek ellátása, speciális szempontok a kezelésük és gondozásuk során
42. A parodontális sebészeti módszerek elméleti alapjai, a sebgyógyulás mechanizmusa
43. A subgingivális curettage eszközei, indikációja, a végrehajtásának lépései, szövődményei
44. A gingivectomia eszközei, indikációja, a végrehajtásának lépései, szövődményei
45. A lebenyes műtéti technikák eszközei, indikációja, a végrehajtásának lépései, szövődményei
46. A regeneratív műtéti technikák eszközei, indikációja, a végrehajtásának lépései, szövődményei
47. A kombinált, parodontológiai és endodonciai ellátási módszerek indikációja és várható eredményei
48. A mucogingivális sebészeti módszerek eszközei, indikációja, a végrehajtásának lépései, szövődményei
49. Ismertesse az enosszeális implantátumok alkalmazásának biológiai hátterét
50. Ismertesse a regeneratív parodontális műtéti technikák biológiai hátterét
51. Ismertesse néhány enosszeális implantátum típust, taglalja előnyeiket és nehézségeiket

52. A furkáció érintettségének formái, terápiájának lehetőségei
53. Orthodonciai kezelési lehetőségek a fogágybetegség kezelésében; az orthodonciai és okklúziós erők hatása a fogágyra
54. Az enosszeális implantátum sebészi behelyezésének lépései, egy és két fázisú műtéti technika
55. Az enosszeális implantátumokra készülő protetikai munkák elkészítésének lépései, a tervezés szempontjai
56. A periimplantitis klinikai és radiológiai jellemzői, kezelési lehetőségei
57. A parodontológiai fenntartó kezelés (gondozás) jelentősége, időigénye
58. A nosocomiális infekció fogalma, a fertőzési utak, az infekció kontroll során alkalmazott barrier technikák